

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BEGROTING EN FINANCIËN,
VLAAMSE RAND, ONROEREND ERFGOED EN DIERENWELZIJN

ANTWOORD

op vraag nr. 156 van 18 februari 2025
van **ANKE VAN DERMEERSCH**

1. De toename ten opzichte van 2023 zit vooral in extra geld voor crèches, schoolinfrastructuur en gemeentebesturen. Het Gemeentefonds stijgt jaarlijks met 3,5%, in 2023 was die groei alleen al goed voor 231 miljoen euro.
2. In 2024 steeg de gezondheidsindex alsook de onderliggende inflatie met 3,3%. De groeicijfers zijn dus vergelijkbaar. Maar belangrijker, sommige subsidies zijn gekoppeld aan inflatie, andere dan weer niet of kennen zoals het Gemeentefonds een vaste groeivoet of zijn demografisch gestuurd zoals de zorgpremie. De groeivoet van de subsidies zal dus hoe dan ook verschillen van die van de inflatie.
3. De vraag naar dienstencheques bepaalt mee het aanbod van de sector en dus ook de aan de sector uitgekeerde subsidies. De rendabiliteit van sommige dienstenchequebedrijven stond onder druk en er was ook een vraag naar een betere verloning. Met als gevolg dat de Vlaamse Regering bij de regeringsvorming haar verantwoordelijkheid heeft genomen, en beslist heeft om de sector 1 euro per dienstencheque extra te geven. Die verhoging wordt echter gefinancierd door de prijsverhoging van 1 euro per dienstencheque voor de gebruiker en wordt dus niet met overheidsgeld betaald. Op die manier verzekeren we dat we de sector voldoende ondersteunen, maar hebben we ook oog voor gezonde overheidsfinanciën. Het Gemeentefonds kent een aantal verdelingscriteria zoals de centrumsteden. Veruit het overgrote deel van de subsidies aan de zorgkassen zijn bestemd voor de subsidiëring van de centra voor dagverzorging en de woonzorgcentra. Die transiteren via de diverse zorgkassen, zorgkassen die de administratieve verwerking hiervan op zich nemen.
4. De zorgsector is met 7,68 miljard euro inderdaad de grootste subsidieverstrekker. Hierin nemen de ouderenzorg met 2,7 miljard (via het Agentschap Sociale Bescherming), het thuis- en gezinszorgbeleid met 1,0 miljard (via het departement Zorg), de voorschoolse opvang voor 849 miljoen en de jeugdhulp voor 898 miljoen (beide via Agentschap Opgroeien), de subsidies voor gehandicaptenzorg voor 968 miljoen euro (via VAPH), en subsidies voor zorginfrastructuur voor 304 miljoen euro (via VIPA) het overgrote deel van uit. Ook in het domein van de zorg worden de instrumenten vermeld in het antwoord op deelvraag 8 ingezet met het oog op een effectieve en efficiënte inzet van subsidies.
5. Zie ook antwoord op deelvraag 3. De Vlaamse Regering heeft bespaard op de fiscale uitgaven, niet op de subsidies aan dienstencheques bedrijven.
6. Zie antwoord op deelvraag 8.
7. Het subsidieregister werd opgericht met als doel een transparant overzicht te bieden van de subsidiestromen en die te optimaliseren. Het subsidieregisterdecreet verwijst voor de definitie van een 'subsidie' naar artikel 2, 34° VCO. Daaronder vallen geen dotaties die in artikel 2, 7° VCO worden gedefinieerd. Het subsidieregister werkt dus met een decretaal duidelijk afgelijnde definitie van subsidies.

Waar de Vlaamse volksvertegenwoordiger peilt naar dotaties, ga ik ervan uit dat ze doelt op 'toelagen', aangezien de betrokken rechtspersonen geen dotaties maar toelagen ontvangen. Met 'toelage' wordt bedoeld de toelage zoals vermeld in artikel 2, 35° VCO: "een subsidie die wordt verstrekt aan een entiteit die tot de Vlaamse deelstaatoverheid behoort, met uitsluiting van de dotaties". Toelagen die een interne stroom uitmaken, worden om dubbeltellingen te vermijden niet opgenomen in het subsidieregister. Over de toelagen wordt in de begrotingen en rekeningen transparant gerapporteerd. Als de betoelaagde entiteiten subsidies toekennen, komen die in het subsidieregister.

De gevraagde cijfers voor De Lijn, VRT en VDAB (2020 t.e.m. 2024) zijn de volgende:

KEUR	2020	2021	2022	2023	2024*
De Lijn	1.124.520	1.206.134	1.312.371	1.443.468	1.499.925
VRT	266.399	267.539	285.615	304.404	304.063
VDAB	711.159	738.077	766.506	787.972	819.498

* Voorlopig cijfer

8. De Vlaamse Regering heeft de voorbije jaren al diverse stappen gezet om subsidies effectiever en efficiënter te maken. Naast de verplichte periodieke evaluatie van subsidies, is ook inzetten op meer controle voor mij ontzettend belangrijk. In dat kader spitst de Inspectie van Financiën zich al meer toe op gerichte en systematische controles nadat een gesubsidieerd project of activiteit is afgerond, via Verstrengd Toezicht Subsidies (VTS). We gaan op dat elan verder. Ook het subsidieregister wil ik verder verbeteren.
9. Het is pas op basis van evaluaties dat we kunnen uitmaken of subsidies innovatie of ondernemerschap afremmen dan wel bevorderen. Het is dus iets te kort door de bocht te stellen dat er een negatief verband is tussen de hoogte van de subsidies en het ondernemerschap.
10. Gelet op het uitgestippelde traject naar een begroting in evenwicht komen er de volgende jaren nog besparingen. Ook subsidies zullen aan die oefening bijdragen. Daarnaast kunnen ook uitgaventoetsingen inspiratie bieden voor de nodige begrotingsmaatregelen.